

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Onderzoek naar *seoulvirus* bij *gehouden* *ratten* in Nederland

Informatie voor eigenaren van ratten

Wat is seoulvirus?

Seoulvirus is een hantavirus dat naar de mens wordt overgedragen door ratten. Een deel van de mensen die besmet raken met seoulvirus wordt ziek. Als mensen ziek worden van seoulvirus, krijgen ze meestal milde klachten zoals griepierigheid. Soms ontstaan klachten zoals koorts, braken, diarree, algehele malaise, spierzwakte in de benen en lage rugpijn. Heel soms zijn de klachten ernstiger: zoals leverontsteking of nierfalen. Ratten kunnen drager zijn van seoulvirus, maar worden er zelf niet ziek van. Over het voorkomen van seoulvirus bij ratten in Nederland is weinig bekend.

Besmetting en preventie

Seoulvirus komt via urine, keutels en speeksel van de besmette rat in de omgeving terecht. Het virus leeft na uitscheiding gemiddeld nog twee weken. Door contact met urine, keutels en speeksel kan het virus naar de mens overgaan. Je verkleint de kans op besmetting door hygiënemaatregelen te nemen: was handen na contact met ratten of het rattenverblijf, verschoon het hok regelmatig, reinig eventuele bijt- of krabwondjes eerst met water en desinfecteer daarna met jodium.

Onderzoek naar seoulvirus

Waarom een onderzoek?

Sinds 2016 zijn er vier patiënten met seoulvirus in Nederland bekend. Deze patiënten hadden allemaal contact gehad met tamme huisdierratten of voederratten. Bij deze ratten is ook seoulvirus gevonden. De belangrijkste vragen waar dit onderzoek zich op richt zijn: Komt seoulvirus bij ratten in heel Nederland voor? Hoe worden ratten in Nederland gehouden en verschilt het voorkomen van seoulvirus tussen de verschillende typen houderijen? Als deze informatie bekend is, kan gerichter voorlichting worden gegeven aan bijvoorbeeld ratteneigenaren, verenigingen, dierenartsen en (huis)artsen.

Wat is de opzet van het onderzoek?

In 2018 worden zowel tamme huisdierratten als voederratten van verschillende eigenaren verspreid over Nederland onderzocht. Het virus kan het beste worden aangetoond in de organen van ratten. Daarom vragen wij u overleden of geëuthanaseerde ratten te verzamelen en in te sturen. Daarnaast vragen wij u een vragenlijst in te vullen.

Wat houdt deelname aan het onderzoek in?

Heeft u **meer dan 25 volwassen huisdierratten of fokt u meer dan 10 nestjes per jaar**, dan vragen wij minimaal 5 en maximaal 10 overleden of geëuthanaseerde volwassen ratten te verzamelen. Het onderzoekspakket, bestaande uit verzamel materiaal en vragenlijsten, kunt u verkrijgen via:

- deelnemende dierenartsen (overzicht op: www.rivm.nl/seoulonderzoek),
- de onderzoekers (aanvragen via rattenonderzoek@rivm.nl)

Informatie over het bewaren en inzenden van de dieren vindt u in het onderzoekspakket.

Als u **op kleinere schaal tamme ratten houdt** en een volwassen rat heeft laten inslapen bij een deelnemende dierenarts, zouden wij deze graag willen onderzoeken op het voorkomen van seoulvirus. De dierenarts zal de rat naar ons opsturen. Wij vragen u nog een korte vragenlijst in te vullen. De ingevulde vragenlijst kunt u inleveren bij uw dierenarts.

Vragenlijst

Wij verzoeken u een vragenlijst in te vullen. De vragen gaan over de rat zelf, maar ook over de herkomst, de contacten van uw ratten met andere ratten en de mogelijkheden tot uitwisseling van het virus. Als u de resultaten van het onderzoek wilt ontvangen, vragen wij u om uw contactgegevens in te vullen.

Informatie voor eigenaren van ratten

Onderzoek van de ratten

De ratten worden bij het RIVM kosteloos onderzocht op het voorkomen van het seoulvirus en afweerstoffen tegen dit virus. De uitslag van het onderzoek ontvangt u schriftelijk, als u dat wenst.

Privacy

Het RIVM verwerkt de onderzoeksgegevens met inachtneming van de Wet Bescherming Persoonsgegevens en de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Alleen de betrokken RIVM-onderzoekers hebben toegang tot de originele gegevens.

Wat gebeurt er met de resultaten?

De resultaten van het onderzoek van uw ratten worden, als u dat wenst, schriftelijk aan u gerapporteerd. Ook sturen wij u dan een samenvatting van het rapport als het onderzoek is afgerond. Bij de rapportage van de resultaten van het totale onderzoek worden geen namen van deelnemers gemeld en is uw privacy gewaarborgd. Als het seoulvirus bij uw rat(ten) wordt gevonden, kunnen wij u advies geven over preventiemaatregelen.

Heeft u nog vragen?

Mocht u vragen of klachten hebben over het onderzoek dan kunt u contact opnemen met de onderzoekers:

Miriam Maas, RIVM

Tel: 030-274 4712

Marieke Opsteegh, RIVM

Tel: 030-274 3437

E-mail: rattenonderzoek@rivm.nl

Heeft u medische vragen die u liever niet aan de onderzoekers stelt, dan kunt u terecht bij Tjalling Leenstra, arts. Hij is niet betrokken bij het onderzoek, maar wel op de hoogte, zodat hij uw vragen kan beantwoorden.

Tjalling Leenstra, RIVM

Tel: 030-274 4777

E-mail: tjalling.leenstra@rivm.nl

Dit is een uitgave van:

**Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu**

Postbus 1 | 3720 BA Bilthoven

www.rivm.nl

maart 2018

De zorg voor morgen begint vandaag